

Nr 16.

Av herr **Lindberg**, om förhöjning i vissa fall av ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring.

Vid 1920 års riksdag beslöts sådan ändring av kungl. förordningen den 18 juni 1909 angående ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, att de i lagens fjärde paragraf angivna ersättningsbeloppen fördubblades. Beslutet kom dock endast att ha avseende å de skador, som uppkommit efter den 1 januari 1921, under det att understödsberättigade, som ådragit sig skada i militärtjänst före 1921, falla under förordningens bestämmelser sådana de voro utformade före lagändringen 1920. Med insikt om den orättvisa, som ligger uti detta förhållande, har de senaste riksdagarna beslutat 50 procents förhöjning å understödsbeloppen för de understödstagare, som drabbats av kroppsskada i militärtjänst före 1921. Riksdagen har dock härmed icke skapat full rättvisa, i det att understödsbeloppet blivit 25 procent mindre för dem, som erhålla understödet enligt den äldre förordningen, än för de personer, som uppbära ersättning efter förordningen i dess nya lydelse. Försök att ändra detta missförhållande ha icke krönts med framgång, men de nu missgynnade ha dock icke upphört att hoppas, att riksdagen skall låta beveka sig att göra dem rättvisa.

I tilläggsstaten för 1922 samt statförslaget för första halvåret 1923 har Kungl. Maj:t föreslagit 50 procents förhöjning å ifrågavarande understödsbelopp jämväl för 1922 och första halvåret 1923. Det är således Kungl. Maj:ts mening, att nuvarande olikhet i understöden till i militärtjänst skadade skall bestå ett och ett halvt år framåt.

Understödsberättigade i Västerbotten ha nu i skrivelser till under-tecknad påkallat min medverkan till framförandet inför riksdagen av en

vördsam vädjan, att rättvisa måtte skipas. I en av dessa skrivelser framhålles bl. a.: »Som det för närvarande är, erhålla skadade före år 1921 i livränta kr. 450 per år med 50 procents förhöjning för innevarande år (1921). Skadade efter 1 januari 1921 erhålla kr. 450 med 100 procent tillägg för obegränsad tid, enligt riksdagens beslut 1920. Däri anse vi nu att orättvisan ligger. Hade ej staten medel att höja livräntan eller sjukhjälpen för alla skadade i militärtjänstgöring, varför då göra någon ändring! Som tiderna nu äro, borde det ej anses för mycket att alla erhålla 900 kr. per år, ty det kan ej fuskas, då endast de som ha läkarintyg att de äro fullt oförmögna till allt arbete erhålla full livränta eller sjukhjälp; de som kunna utföra något arbete erhålla endast viss procent av det nämnda beloppet. Vår önskan och vårt hopp är att det genom motion i riksdagen skall kunna ändras, så att det blir lika understöd för alla. — Ni förstår nog hur det kan vara för den fattige sjuke; det som för de flesta riksdagsmän kanske synes vara en bagatell kan för honom vara så mycket. Största antalet av de skadade är sådana, som genom förkylning ådragit sig lungtuberkulos, och nu äro ej avgifterna högre än att de som ha den större ersättningen kunna själva betala legosängsavgifterna vid jubileumssanatorierna och klara sig utan att anlita fattigvården, som ju ändå är den tyngsta hjälpen för de flesta att mottaga. De andra stå många beroende av fattigvården. — Varje person, som vill sätta sig in i saken, förstår hur det skall kännas när två sjuka ligga på ett sanatorium eller sjukhus, kanske säng i säng med varandra, skadade i samma tjänstgöring, och den ena som hade »nåden» att skada sig efter den 1 januari 1921 erhåller 3 kr. per dag, den andra 2: 25.»

Det har vid frågans behandling föregående riksdagar ställts i utsikt en proposition med förslag till definitiv reglering av de i militärtjänst skadades ersättningsfråga och en utredning pågår ju för närvarande. Då sådan proposition icke bebådats till innevarande riksdag och en dylik reglering i vart fall näppeligen kan komma att påverka understöden i år och första halvåret 1923, synes det mig vara av nöden, att provisoriska åtgärder till skapande av full rättvisa nu vidtagas, och får jag i sådant syfte vördsamt föreslå riksdagen att besluta

dels att den ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, som utgår såsom sjukhjälpsersättning eller livränta för tid under 1922 och första halvåret 1923, eller såsom begravningshjälp i anledning av dödsfall, inträffat under

samma tid, må, därest skadan uppkommit före den 1 januari 1921, höjas med 100 procent utöver det belopp, vartill ersättningen må bestämmas enligt grunderna i förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring,

dels ock att för bestridande av härav föranledda kostnader de av Kungl. Maj:t å elfte huvudtiteln i tilläggsstaten för 1922 samt i budgetförslaget för första halvåret 1923 å extra stat äskade anslagsbeloppen, resp. kronor 160,000 och 80,000, måtte höjas till resp. 320,000 och 160,000 kronor.

Stockholm den 14 januari 1922.

Elof Lindberg.